

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Düzenlemeler ¹

23 – 29 Ocak 2025

Hastane ve polikliniklerde hekim ve diş hekim muayene katkı ücretleri yeniden belirlendi

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından hekim ve diş hekim muayenesinde uygulanacak katkı payı tutarlarına ilişkin Sağlık Uygulama Tebliği yayımlandı. Birinci basamak sağlık hizmeti sunucularında hekim ve diş hekim muayenesinden katılım payı alınmayacak.

SGK Sağlık Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ, Resmi Gazete'de yayımlandı.

Yeni düzenleme ile birinci basamak sağlık hizmeti sunucularında yapılan hekim ve diş hekim muayenelerinden katılım payı alınmayacak. Diğer sağlık hizmeti sunucularında yapılan hekim ve diş hekim muayenesi nedeniyle uygulanacak katılım payı tutarları ise şöyle belirlendi:

- İkinci basamak resmi sağlık hizmeti sunucularında 20 TL
- Sağlık Bakanlığına bağlı eğitim ve araştırma hastaneleri ile bu hastanelere bağlı semt polikliniklerinde, Sağlık Bakanlığınca üçüncü basamak hastane olarak basamaklandırılan Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelerde, Diş hekimliği fakülteleri bulunan Devlet/vakıf üniversite hastanelerinde, Tıp fakülteleri bulunan devlet üniversiteleri sağlık uygulama ve araştırma merkezlerinde ve tıp fakülteleri bulunan vakıf üniversiteleri sağlık uygulama ve araştırma merkezlerinde 45 TL
- İkinci ve üçüncü basamak özel sağlık hizmeti sunucularında 50 TL

Ayrıca, Sağlık Bakanlığı tarafından sözleşme imzalanmış, görevlendirilmif veya yetkilendirilmif aile hekimlerinden, sağlık hizmeti sunucularına sevk edilerek yapılan hekim ve diş hekim muayenesi nedeniyle uygulanacak katılım payı yüzde 50 oranında azaltılarak tahsil edilecek.²

¹ Bu bülten TEPAV tarafından hazırlanmakta ve iş dünyasının yakından takip ettiği vergi, istihdam, devlet destekleri, ticaret ya da finansal alanlardaki öne çıkan yasal düzenlemeleri esas almaktadır.

² Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'ndan Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ, Resmi Gazete, Sayı: 32793, 25 Ocak 2025,

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2025/01/20250125-4.htm>

Yurt dışı kredi kullanım esaslarını Hazine belirleyecek

Resmi Gazete'de yayımlanan düzenlemeye göre, Türkiye'de yerleşiklerin yurt dışı kredisine kullanımına ilişkin esaslar Hazine tarafından belirlenecek.

Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışında sağladıkları kredilerin yurda getirilerek kullanımına ilişkin esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenecek.

Türk parası kıymetini koruma hakkında 32 sayılı karara ilişkin tebliğde düzenleme yapan Hazine ve Maliye Bakanlığı tebliği Resmi Gazete'de yayımlandı.

Tebliğle, ilgili tebliğin "krediler" başlıklı 11. maddesinde yapılan düzenleme uyarınca, Türkiye'de yerleşik kişilerin, yurt dışından sağlanan kredilerin Türkiye'deki bir banka aracılığı ile yurda getirilerek kullanılmasına ilişkin esasların Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirleneceği hüküm altına alındı.

Öte yandan tebliğin "döviz cinsinden ve dövize endeksli sözleşmeler" başlıklı maddesinde yapılan düzenlemeyle, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kullanılmasındaki muafiyet kapsamına kamu kurum ve kuruluşları, Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı'nın yanı sıra "Endüstriyel Yetkinlik Değerlendirme ve Destekleme Programı (EYDEP) kapsamında (A) veya (B) seviye sertifikaya sahip olan şirketler" de eklendi.³

SPK'dan yatırım fonlarında raporlama değişikliği

Sermaye Piyasası Kurulunun (SPK), Yatırım Fonlarının Finansal Raporlama Esaslarına İlişkin Tebliğ'de yaptığı değişiklikler, Resmi Gazete'nin bugünkü sayısında yayımlanarak yürürlüğe girdi.

SPK yatırım fonlarının finansal raporlama esaslarında değişiklik yaptı.

Yapılan değişiklikler kapsamında tebliğin, fonların yıllık finansal tabloları bölümünde yer alan bir maddesinde düzenleme yapıldı.

Buna göre, daha önceden fonların yıllık finansal tabloları, ilgili hesap veya varsa yatırım döneminin bitimini takip eden 60 gün içinde kamuya açıklanırken artık bu süre 90'a çıkarıldı.

Tebliğde, portföy dağılım raporu hazırlama yükümlülüğünde yapılan değişikliğe göre, "Türkiye Elektronik Fon Alım Satım Platformu'nda işlem gören serbest fonlar hariç olmak üzere, paylarını sadece nitelikli yatırımcılara satan fonlar, portföy dağılım raporu hazırlama yükümlülüğünden muaftır" ibareleri yer aldı.

³ Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2008-32/34)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2025-32/71), Resmi Gazete, Sayı: 32792, 24 Ocak 2025, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2025/01/20250124-2.htm>

Eski tebliğ kapsamında serbest fonlar da portföy dağılım raporu hazırlama yükümlülüğüne dahildi.

Gayrimenkul ve girişim sermayesi yatırım fonları finansal raporlama sürelerinde de değişikliğe gidildi.

Tebliğe göre, söz konusu fonlara ilişkin yıllık finansal raporlar hesap döneminin bitimini takip eden 90 gün içinde bağımsız denetim raporuyla birlikte; altı aylık ara dönem finansal raporlar ise incelemeye tabi olması halinde ara dönemin bitimini takip eden 45 gün içinde inceleme raporuyla, yönetim kurulu kararına bağlandığı tarihi izleyen altıncı iş gününe kadar kurucunun internet sitesinde, halka arz edildiyse de Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda (KAP) ilan edilmesi gerekiyor.

Önceki tebliğe göre, söz konusu bağımsız denetim raporları hesap döneminin bitimini takip eden 60 gün içinde, incelemeye tabi olması durumunda ise 30 gün olarak belirlenmişti.

Kararda, tebliğin yayım tarihinden itibaren yürürlüğe girdiği ve hükümlerini SPK'nin yürüttüğü de yer aldı.⁴

Türkiye'de her 100 işçiden 85'i sendikasız

Türkiye genelinde 2025'in ocak ayında 16 milyon 864 bin 733 işçiden yalnız 2 milyon 524 bin 547 işçi sendikalı olurken sendikalılık oranı da yüzde 14,97 olarak kaydedildi.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının "6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu Gereğince İşkollarındaki İşçi Sayıları ve Sendikaların Üye Sayılarına İlişkin 2025 Ocak Ayı İstatistikleri Hakkında Tebliğ", Resmi Gazete'de yayımlandı.

Buna göre, 16 milyon 864 bin 733 işçiden 2 milyon 524 bin 547'sinin sendikalara üyeliği bulunuyor. 2024 yılı Temmuz ayında 16 milyon 793 bin 61 olan işçi sayısı 71 bin 672 kişi artarken sendikalılık oranı da yüzde 14,8'den yüzde 14,97'e çıktı.

Türk Metal Sendikası 293 bin 839 işçiyle en fazla üyeye sahip sendika olurken, bunu 280 bin 769 üyeye Hizmet-İş, 224 bin 289 üyeye Öz Sağlık-İş izledi.

Tebliğde yer alan 20 iş kolu arasında en fazla işçinin bulunduğu iş kolu, 4 milyon 469 bin 945 işçiyle "ticaret, büro, eğitim ve güzel sanatlar" oldu. Bunu 1 milyon 987 bin 733 işçiyle "metal" ve 1 milyon 741 bin 475 işçiyle "inşaat" iş kolu izledi.⁵

⁴ Sermaye Piyasası Kurulu'ndan Yatırım Fonlarının Finansal Raporlama Esaslarına İlişkin Tebliğ (Iı-14.2)'De Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Iı-14.2.Ç), Resmi Gazete, Sayı: 32792, 24 Ocak 2025, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2025/01/20250124-4-1.htm>

⁵ Çalışma ve Sosyal güvenlik BakanlığI'ndan 6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu iş sözleşmesi Kanunu gereğince; İşkollarındaki İşçi Sayıları ve Sendikaların Üye Sayılarına İlişkin 2025 Ocak Ayı İstatistikleri Hakkında Tebliğ, Resmi Gazete, Sayı: 32796, 28 Ocak 2025, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2025/01/20250128-3.pdf>

Borsada rayici olmayan yabancı paraların 2024 yılı değerlemelerine esas kurlar belirlendi

Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB), borsada rayici olmayan yabancı paraların, 2024 yılı için yapılacak değerlemelerine esas oluşturacak kurları belirledi.

Borsada rayici olmayan yabancı paraların 2024 yılı değerlemelerine esas kurlar belirlendi.

Resmi Gazete'de yayımlanan vergi usul kanunu genel tebliğine göre, borsada rayici olmayan yabancı paraların ve bu paralarla olan senetli ve senetsiz alacak ve borçların değerlemesinde 2024 yılı sonu itibarıyla söz konusu kurlar uygulanacak.

Tebliğ ekinde yer alan listeye göre, ABD doları değeri 35.2233 TL olarak yer alırken, Kuveyt dinarı 113.6753 TL ile Türk lirası karşısında en yüksek değerli para birimi olarak dikkati çekiyor.⁶

TPAO'nun Karadeniz ruhsatlarına uzatma

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'nın (TPAO) Karadeniz'de 2 deniz sahası ve Adana'da 1 kara sahası için petrol arama ruhsatının süresi uzatıldı.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nün Petrol Hakkına Müteallik Kararları, Resmi Gazete'de yayımlandı.

Buna göre, TPAO'nun Karadeniz'de karasuları dışını kapsayan AR/TPO/KD/E42,E43,F42,F43 pafta numaralı 693 bin 517 hektar ile AR/TPO/KD/E44, E45, F44, F45 pafta numaralı 631 bin 531 hektar yüz ölçümüne sahip sahası için petrol arama ruhsatının süresinin 23 Ağustos 2026'ya kadar uzatılması kararlaştırıldı.

Bu kararın bölgenin hidrokarbon potansiyelinin ortaya çıkarılarak ülke ekonomisine kazandırılması amacıyla verildiği belirtildi.

Ayrıca, TPAO'nun Adana ilini kapsayan AR/TPO/K/N34-d2 pafta numaralı ve 14 bin 403 hektar yüz ölçümüne sahip saha için bugünden itibaren beş yıl süre ile petrol arama ruhsatı verilmesi kararlaştırıldı.⁷

⁶ Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)'ndan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 580), Resmi Gazete, Sayı: 32796, 28 Ocak 2025, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2025/01/20250128-2.htm>

⁷ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nden Petrol Hakkına Müteallik Karar, Karar Tarihi: 23.01.2025 Karar No:7890, Resmi Gazete, Sayı:32796, 28 Ocak 2025, <https://www.resmigazete.gov.tr/ilanlar/eskiilanlar/2025/01/20250128-4-2.pdf>